

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน

โดย : พันเอกหญิง สุภัทรี นิรัตติศัย

อาจารย์ที่ปรึกษาเอกสารวิจัย : นาวาเอกหญิง

(ปนัดดา เมธาคณวุฒิ)

ก.ค. ๖๖

สืบเนื่องจากการเปิดศูนย์แพทย์ทหารอาเซียนอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๙ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียนเป็นศูนย์กลางการประสานความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม ในด้านการแพทย์ทหารในภูมิภาคอาเซียน แสดงบทบาทเชิงรุกและความพร้อมของไทยในการยกระดับ มาตรฐานการให้บริการทางการแพทย์ในสถานการณ์ต่างๆ และให้สามารถสนับสนุนความร่วมมือใน ภูมิภาคได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ อาทิ ความมั่นคงทางทะเล การรักษาสันติภาพ การต่อต้านการก่อ การร้าย การปฏิบัติการทุ่นระเบิด และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และการ บรรเทาภัยพิบัติ ซึ่งทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการประสานความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมใน ด้าน การแพทย์ทหารในอาเซียน ผลการดำเนินงานของศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน ในช่วงเริ่มก่อตั้ง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นช่วงเวลาที่ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน ได้สร้างผลงานที่น่าชื่นชมให้ เป็นที่ประจักษ์ต่อสายตาประชาคมอาเซียนอย่างมาก โดยมีข้อมูลเชิงประจักษ์มากมาย อาทิเช่น เมื่อ ๗ เมษายน ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการจัดพิธีเปิดศูนย์แพทย์ทหารอาเซียนที่ยิ่งใหญ่ เลขาธิการอาเซียนและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้เดินทางมาเข้าร่วมพิธีเปิด และมีการจัดฝึกซ้อมระหว่างคณะทำงาน ผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ทหารกับคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และการบรรเทาภัยพิบัติ (ADMM-Plus Military Medicine-Humanitarian Assistance and Disaster Relief Joint Exercise 2016 : AM-Hex 2016) ในปี ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นการฝึกซ้อมผสมของ แพทย์ทหาร ๑๘ ประเทศ ซึ่งการฝึกภายใต้รหัส AMHEX ๒๐๑๖ ในครั้งนั้น ทำให้ชื่อเสียงของศูนย์ แพทย์ทหารอาเซียนเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จนถึงปัจจุบัน เริ่มเป็นช่วงที่ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน ประสบปัญหา ในการปฏิบัติงานหลายประการเนื่องจากมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) อีกทั้งมีการปรับเปลี่ยนบุคลากรของศูนย์แพทย์ทหารอาเซียนในทุกระดับ ทั้งใน ระดับกระทรวงกลาโหม ในระดับกองทัพบก และในระดับกรมแพทย์ทหารบก ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่

รับผิดชอบการดำเนินงานของศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน จากสาเหตุดังกล่าว ทำให้ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน ไม่สามารถดำเนินงานให้สำเร็จตามแผนงานประจำปีที่ตั้งไว้ได้ โดยพบข้อมูลเชิงประจักษ์ จากการประเมินผลตัวชี้วัดประจำปีของศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ ให้ทราบถึงสภาพปัญหา และอุปสรรค ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน และ เพื่อนำเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน สามารถดำเนินงานให้บรรลุแผนงานตามที่ตั้งไว้ได้ ทั้งในระยะสั้น และระยะยาว อีกทั้งเพื่อให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของศูนย์แพทย์ทหารอาเซียนด้วย ซึ่งการวิจัยนี้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพแบบวิจัยเอกสาร และใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบกับข้อมูลจากระเบียบ คำสั่ง ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน รวมทั้งวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่า ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน มีปัญหาและอุปสรรคในเรื่อง ปัญหาด้านกำลังพล ปัญหาด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน ปัญหาด้านโครงสร้างองค์กร ปัญหาด้านขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ปัญหาด้านการบริหารจัดการกำลังพล และปัญหาด้านการบริหารประเด็นข่าวสาร

ทั้งนี้แนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน สามารถดำเนินงานให้บรรลุแผนงานตามที่ตั้งไว้ได้ ทั้งในระยะสั้น และระยะยาว ได้แก่ ๑. รวบรวม ทศ. ควรให้ความสำคัญและติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์แพทย์ทหารอาเซียนอย่างใกล้ชิด ๒. กระทรวงกลาโหมต้องกำหนดบทบาทของศูนย์แพทย์ทหารอาเซียนให้ชัดเจน ๓. แพทย์ทหารทั้งสามเหล่าทัพต้องขับเคลื่อนการทำงานของศูนย์แพทย์ทหารอาเซียนร่วมกัน ๔. ปรับโครงสร้างของศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน ๕. จัดระบบการคัดสรรบุคลากรที่จะเข้ามาปฏิบัติงานในศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน ๖. จัดระบบการตรวจสอบและประเมินผลการทำงานของบุคลากรที่เป็นรูปธรรม และมีความน่าเชื่อถือ ๗. เพิ่มแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ๘. กระตุ้นให้ผู้บังคับบัญชาในทุกระดับชั้นกำกับดูแล ติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในศูนย์แพทย์ทหารอาเซียนอย่างต่อเนื่อง ๙. พัฒนาระบบงานด้านการสื่อสาร และการจัดการประเด็นข่าว ของศูนย์แพทย์ทหารอาเซียนให้มีประสิทธิภาพ ๑๐. จัดระบบการบริหารจัดการองค์ความรู้ให้มีประสิทธิภาพ ๑๑. เร่งการดำเนินการตามแผนงานที่ตั้งไว้ ๑๒. ประชาสัมพันธ์ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน ทั้งในและนอกประเทศ ๑๓. ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียนควรเพิ่มกิจกรรมและเพิ่มจำนวนประเทศที่เข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น ๑๔. ควรเพิ่มการวิจัยและพัฒนาทางการแพทย์ทหารเพิ่มขึ้น ๑๕. สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี เพื่อดึงดูดบุคลากรที่มีคุณภาพเข้าสู่องค์กร

อีกทั้งพบข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน ดังนี้ ๑. ควรมุ่งเน้นไปที่การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการทำงานด้านการแพทย์ร่วมกัน ๒. ควรเพิ่มกิจกรรมการทำงานร่วมกัน ๓. ควรเพิ่มระบบในการประสานงาน และเพิ่มช่องทางการติดต่อที่เป็นทางการ ๔. ควรมีระบบบัญชีเครือข่ายเพื่อประสานงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการแพทย์ทหารทุกกองงาน ๕. ควรมีระบบบัญชีเครือข่ายเพื่อประสานงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานด้านการแพทย์ของพลเรือนทั้งในประเทศและต่างประเทศเพิ่มขึ้น

ABSTRACT

TITLE : Guidelines for the Development of Management of ASEAN Center of Military Medicine (ACMM)

By : Colonel Supattaree Nirattisai

Research Advisor : Captain WRTN

(Pannatta Methakunvudhi)

July 2023

The ASEAN Center of Military Medicine (ACMM) has been officially established since April 7, 2016. The Center's main objective is to be a central node for concrete cooperation in the field of military medicine in the ASEAN Region. Establishment of the Center also shows Thailand's leading role in enhancing regional medical capabilities in various fields of cooperation such as maritime security, peacekeeping operation, counter-terrorism operation, humanitarian demining operation, and humanitarian assistance and disaster relief operation.

Since its grand opening in year 2016 till year 2020, the Center had shown a horde of admirable performances to ASEAN Community. Evidences of its high standard performance included the opening ceremony co-chairmanship by the ASEAN Secretary General and Minister of Defense of the Kingdom of Thailand, as well as the successful conduction of the ADMM-Plus Military Medicine - Humanitarian Assistance and Disaster Relief Joint Exercise 2016 (AM-HEX 2016).

However, in year 2020 the Center has begun to face several operational problems. The causes of these problems were outbreak of COVID-19 and change of responsible personnel in ACMM at all levels include Ministry of Defense (MOD) level, Royal Thai Army (RTA) level, and Royal Thai Army Medical Department (RTAMD) level. These aforementioned causes have made the Center unable to complete its annual work plan, in which was shown by its annual success indicators.

Therefore, the researcher conducted a study on ACMM Management Development Guideline, with objectives to define conditions that caused problems and obstacles which affected the operations of the Center and to propose both short-term and long-term solutions so that the Center can achieve its goals, as well as to provide recommendations to the agencies involved in operational process of the Center. This research uses qualitative research methods and in-depth interviews, along with information gathered from the Center Regulations and orders, as well as literature of related research.

Results of this research show that the Center's problems and obstacles consist of problems from its personnel management, knowledge management, organizational structure, motivation, human resource management and issue management.

Solutions to these problems include close supervision from policy level (especially from the Minister of Defense), clear roles assignment to the Center by the MOD, unity of efforts from the three-Armed Forces, restructure of the Center, reorganization of the recruitment system, fair and credible evaluation of personnel performance, personnel motivation development, close supervision by commander at all levels, enhance efficacy of issue management system, enhancement of knowledge management system, encourage the acceleration of implementation of work plan, publicization of the Center, increment of the Center's activities and participating countries, increment of military medical research, and building up good corporate culture in order to recruit qualified personnel.

Recommendations to the involved agencies include settlement of military medical networks, increment of military medical collaborations, increment of coordination system and official contact channels, development of point of contact lists, and there should be a system of contacts with civilian medical agencies both inside and outside the country.